

TAI NE VAIKŲ AUGINIMO VADOVAS.
TAI TIKRAS GYVENIMAS!

Motinystės

Sunday Times
bestseleris Nr. 1

„atostogos“

Kaip
išgyventi
chaotišką mamų
kasdienybę

SARAH
TURNER

baltos lankos

Sarah Turner

*Motinytės
„atostogos“*

Kaip išgyventi chaotišką
mamos kasdienybę

Iš anglų kalbos vertė Inga Stančikaitė

baltos lankos

Versta iš:
Sarah Turner, *The Unmumsy mum*, Bantam Press an imprint
of Transworld Publishers, Great Britain, 2016

Redaktorė
Laura Patiomkinaitė-Čeikė

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Ši leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: perduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

ISBN 978-609-479-043-0

Copyright © Sarah Turner 2016
© Inga Stančikaitė, vertimas į lietuvių kalbą, 2017
© Baltų lankų leidyba, 2017

Susipažinkite su Turneriais

MAMA

Sara

Dar žinoma kaip Nemamiška mama

Rašytoja / tinklaraštininkė / šio bei to veikėja. Su pagyrimu baigė filosofiją (ir ne, diplomu niekada „nepasinaudojo“). Litrais geria arbatą. Neabejinga ir suaugusiems skirtoms vynuogių sultims bei džinui su toniku skardinėse. Nesveikai apsėsta BBC „Vėtrų kalno“ adaptacijos (Hitklifą vaidinantis Tomas Hardis įrodo, kad svajonės pildosi). Dažnai švaisto laiką feisbuke.

PIRMAGIMIS

Henris

Dar žinomas kaip Meškis Henris, Henersas, Habomba

Darto Veiderio, Skūbio Dū ir įsivaizduojamo draugo monstro (vardu Įsivaizduojamas Draugas Monstras) gerbėjas. Visą gyvenimą garantuotai gaus atviruką per Valentino dieną, nes tai jo gimtadienis.

Mėgsta šnekučiuotis apie bezdalus ir subines.

TĖTIS

Džeimsas

Dar žinomas kaip vyrelis

Aukščiausios kategorijos valstybės tarnautojas. Gali valandų valandas žiūrėti laidas apie automobilius ir šlamšti sausainius, kartą nubėgo maratoną (2011 m. Londone) ir liko pasibjaurėjęs. Mėgsta paspardyti kamuolį parke. Negali pakęsti, kai jo paprašo pasakoti apie save „ką nors įdomaus“. Per vestuves sukeičia vardines korteles, kad jo žmona atsidurtų prie visiškai nepažįstamų žmonių. Dėl savo šeimos padarytų bet ką. Visiškas geruolis.

ANTRAGIMIS

Džiudas

Dar žinomas kaip Džiudas Visagalis, Imbierinis Sausainėlis, Džiudis Popsis

Suvalgys viską, kas nevalgoma, kas valgoma – išmes. Svetainė jam – žaidimų erdvė su kliūčių ruožu. Atsisakė įvairiausių „ypatingųjų meškučių“ ir išsirinko Kiaulę Mamą. Mažasis blondinų šeimynėlės Ronis Vizlis.

Ar jau pražydan?

Kaip žinote, rašau būdama išdidi (nors ir gerokai nuvargusi) dviejų vaikų mama. Vadinasi, aštuoniolika savo gyvenimo mėnesių praleidau inkubuodama mažus žmones. (Turiu omenyje, per abu kartus – mano nėštumas toli gražu nesiekia 640 dienų kaip afrikinio dramblio, nes, tiesą sakant, jei siektų, niekaip nebūčiau su tuo susitvarkiusi. Ar bent įsivaizduojate dubens dugno spaudimo jausmą ir 640 dienų be džino?) Vis dėlto aštuoniolika mėnesių sudaro maždaug penkis procentus mano gyvenimo (iki šiol), praleisto esant „ne vienai“, ir kai žmonės manęs paklausia, kaip vertinu savo nėštumo nuotykį, paprastai atsakau labai paprastai: „Truputį šūdinai.“

Aš tikrai mėginau tuo mėgautis. Man regis, jaučiausi priversta mėgautis ta patirtimi, nes labai aiškiai nėštumą suvokiau kaip palaiminimą, supratau, kiek daug porų negali pastoti ar netenka kūdikio. Visada žinojau, kad nėštumas ir dviejų sveikų kūdikių išnešiojimas iki galo reiškia, kad mums neįtikėtinau pasisekė.

Ir kai kuo *tikrai* mėgavausi. Pavyzdžiui, tuo nerimastingu jauduliu dėl naujo šeimos nario, stebuklingais pirmaisiais spyriais ir širdies plakimu apsilankius pas gydytoją. Vardų

rinkimu (kuris tapo ne toks smagus po to, kai padarėme klaidą pasidalydami savo vardų idėjomis su draugais ir giminėmis – šie mūsų sąrašą įvertino stebėtinai tiesmukai), Džeimso vartytu į nėštumo kursų (kuriuose nesėkmingai bandėme elgtis kaip suaugę žmonės, kol buvo demonstruojama lėlės kelionė gimdymo takais), kūdikių drabužėlių pirkimu, vaikų kambario dažymu ir mano mėgstamiausios citatos iš knygos *Kvankos* rėminimu tam, kad sienos pasipuoštų Roaldo Dahlo išminties perliuku.

Stebėjau savo kūno sugebėjimu dusyk užauginti mažą žmogų.

Bet mėgautis *kiekviena* akimirka tikrai negalėjau.

Labai greitai pavargau lankstyti galvą virš klozeto po kiekvienos vakarienės. Man atsibodo nuomininkui spaudžiant pūslę vos vos susitūrėti nesusimyzus kaskart užlipus laiptais ar apsvirtus lovoje. Paskutines šešias antrojo nėštumo savaites praleidau miegodama (ar greičiau nemiegodama) sėdomis ant sofos, niekaip nesugebėdama įsipatoginti ir žiūrėdama senas „X failų“ serijas. O be nėštumo sukulto šlapimo nelaikymo ir šlykštokų atsirūgimų, įgriso girdėti tas pačias senas pasakaites, mitus ir prietarus:

„Tiek bloguoji, kad tikrai bus mergaitė!“ Kurgi ne.

„Pirmas vaikas niekada negimsta laiku!“ Gimė laiku.

„Kadangi pirmasis buvo laiku, antrasis gims anksčiau!“
Septynias dienas vėlavo.

„Vien pažiūrėjusi į pilvą galiu pasakyti, kad kūdikis bus didelis!“ Henris gimęs svėrė 3,09 kg.

O labiausiai niršau ir nusivyliau legenda, esą nėštumo metu moterys tiesiog pražystančios.

Nepražyda.

Bet juk dar anksti, ar ne? Nes aš, pavyzdžiui, šia legenda patikėjau ir nekantriai laukiau to ateisiančio „žydėjimo“. Tik reikia išverti pykinimu paženklintą pirmąjį trimestrą („šūdomestrą“), kai atrodai putni, bet dar ne visai nėščia, ir jau netrukus pasieksiu Pažadėtąją žemę, kur žvilga plaukai, spindi oda, o tvarkingas apvalus pilvukas po nėščiosioms skirtomis suknelėmis atrodo tiesiog puikiai. Tai virto tikru anekdotu: „Ar aš jau pražydu?“

Sumauto žydėjimo taip niekada ir nesulaukiau.

Užtat nuolat buvau apsvėmusi, prakaituota ir pavargusi. Mano oda nupilkio ir apsispuogavo – atrodžiau ne kaip angliškoji rožė, o kaip riebaluotaveidė bręstanti pagiriota paauglė. Pilvukas, kurį nekantravau apvilkti suknele iš „Topshop“, nėštumine padanga apjuosė pusiaują ir pamažu išplito į niekuo dėtas vietas, tokias kaip rankos. Ir pagurkliai. Daugeliu aspektų būnant nėštuke mano kūnas man visai patiko – laukdamasi abukart priaugau daugiau nei po devyniolika kilogramų, tad mintis, kad dar vienas morkų pyrago gabalėlis vis vien nieko nebepakeis, savotiškai išlaisvina.

Bet tikrai nežydėjau. Nors turiu pastebėti, kad esu sutikusi nėštukių su suknelėmis iš „Topshop“, kurios nėštumo metu išties pražydo, tad negaliu nuneigti – būna ir taip. Tiesiog per tuos penkis procentus gyvenimo, kuriuos praleidau nėščia, man taip nenutiko. (Nejaučiu *jokio* kartėlio.)

Vis dėlto du apie nėštumą girdėtus dalykus – vadinkime juos dviem keistenybėmis (kurias paprastai nurašydavau „bubučių paistalams“) – galiu patvirtinti, nes pati tai patyriau.

Pirmasis jų – lizdo sukimas.

Pats pasakymas „lizdo sukimas“, man regis, yra kiek klaidinantis, nes atrodo, kad tai tvarkymasis, puošimas ir rūpinimasis,

kad viskas būtų taip, kaip turi būti. Mano atveju lizdo sukimas greičiau buvo dezinfekavimas. Naikinau iš namų visas dulkes, purvą ir kvapus, po manęs likdavo tik švelnus „Cif Cream“ (originalaus) ir „Windowlene“ dvelksmas.

Valymo priemonių man buvo vis negana. Jos taip skaniai kvepėjo. Vienu metu nuo „Cillit Bang“ reklamos, kurioje „Baris Skotas“ išplovęs dušą pareiškia „Bang! Ir purvo kaip nebūta“, kone susijaudindavau.

Pačioje mano valymo manijos (kuri buvo kur kas ryškesnė su Džiudu) viršūnėje virtuvės paviršius purškiau ir gramdžiau bent triskart per dieną – ir tai buvo pats kasdieniškiausias mano užsiėmimas virtuvėje. Balinau grindjuostas, dezinfekavau spintelės, atstumdavau šaldytuvą, kad išvalyčiau už jo, ploviau duris ir sienas – kartą net nušveičiau *lauko* sienas ir pirmojo aukšto langus iš lauko pusės su purškikliu „Flash“, o tada liečiau uošviui tą patį padaryti antrame aukšte, mat jis jau buvo užsikoręs ant kopėčių ir valė lietvamzdžius. Be to, vieną savaitę dukart prašiau Džeimso atitraukti televizoriaus stulę, nes pirmą kartą man nepavyko išvalyti visų dulkių, o aš negalėjau atsipalaiduoti, *kol neišvaliau visų sumautų dulkių.*

Kai buvau aštuntą mėnesį nėščia, niekas su manimi nesiginčijo, nes matė paklaikusį mano žvilgsnį ir bijojo, kad pati kabarsiuosi kopėčiomis arba mėginsiu pajudinti 42 colių įstrižainės televizorių. Ir nerimavo pagrįstai. Pasitaikydavo ir linksmų akimirku, bet gyvenimas su manimi buvo virtęs košmaru. Kartą sustabdžiau mūsų penktadieninį vakaro filmą, nes norėjau nuvilkti pagalvėlių užvalkalus ir nedelsdama įmesti juos skalbti. Nes juk tiesiog negalima atvesti naujos gyvybės į namus su nescalbtai pagalvėlių užvalkalais. Kitą kartą Džeimsas įdėjo likusią lazaniją – kuri šiek tiek varvėjo iš indo – į mano šviežiai

išdezinfekuotą šaldytuvą. Tą incidentą pavadiname „Lazanijos potvyniu“ – pusę valandos verkiau, kol pagaliau vėl išsitraukiau paviršių valiklį. Vargšas Džeimsas.

Akivaizdu, *dabar* matau, kad bliauti dėl varvančios lazanijos yra itin neracionalu, – elgiausi juokingai. Bet tuo metu tai atrodė labai racionalu. Tiesą sakant, tai buvo vienas instinktyviausių ir stipriausių jausmų, kuriuos kada esu jautusi, – *privaleėjau* išvalyti lizdą.

Tik praėjus kelioms savaitėms po gimdymo galėjau ramiai praeiti pro valymo produktus parduotuvėje „Tesco“ ir nemėginti pauostyti, ar citrusiniai valikliai iš tiesų tokie gaivūs. (Būkit ramūs, „Baris“ iš „Cif Cream“ reklamos manęs jau nebejaudina.)

Antroji mane paveikusi nėštumo keistenybė buvo įdomūs įgeidžiai. Per pirmąjį nėštumą jie pasireiškė ne taip stipriai – nebent įskaičiuosime „McChicken“ sumuštinis, bet jų aš noriu didžiąją dalį savo dvidešimt devynerius metus trunkančio gyvenimo. Bet per antrąjį mano antrojo nėštumo trimestrą ėmiau beprotiškai trokšti ledo. Ne šaldytų gėrimų ar ledinukų, o *ledo kubelių*. Iš šaldiklio – tiesiai į burną, sutriaukšdavau juos kaip žemės riešutų skonio „M&M’s“. Surijusi vieną indelį, tučtuojau užsišaldydavau dar, kad jų niekada nepritrūktų. Nes tai katastrofiškai paveiktų mano gerovę. Sakoma, kad ledukų kramtymas gali reikšti geležies trūkumą ir nėštumo metu tai labai dažna. Kad ir kas vertė mane sugrauzti iki penkiasdešimties kubelių per dieną, tai buvo tikrai keista. Vien apie tai pagalvojus ima gelti dantis.

Tad mano nėštumo nuotykis iš tiesų buvo įdomus.

(Ir palaimingas.)

(Ir truputį mėšlinas.)

„Kai buvau nėščia, pirmą kartą užėjau į parduotuvę „Toys R Us“. Įeidama nugirdau išeinančios šeimos pokalbį:

– Noriu pakaliko!

– Negausi pakaliko.

– Bet aš noriu pakaliko! AAA!

– Nė nežinėjai, kas tas sumautas pakalikas, kol čia neužėjai!

Niekada to nepamiršiu.“

Mari, Ekseteris